

A Fővárosi Ítéltábla dr. Répászky Miklós ügyvéd (fél címe 2) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a dr. Iván Erika ügyvéd (fél címe 1 II/5.) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2013. június 13. napján kelt 33.P/P-III.23.499/2011/46. számú ítélete ellen a felperes részéről 47. alatt előterjesztett és 48. sorszám alatt megindokolt fellebbezés, valamint az alperes részéről Pf/2. sorszám alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben, a következők szerint változtatja meg:

- a felperest megillető kártérítés összegét 1.085.042 (Egymillió-nyolcvanötezer-negyvenkettő) forintra felemeli, és kötelezi az alperest, hogy ezen összegből 1.015.205 (Egymillió-tizenötezer-kettőszázöt) forint után 2002. március 20. napjától, míg 69.837 (Hatvankilencezer-nyolcszázharminchét) forint után 2002. október 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatot fizesse meg a felperes részére,
- az alperes perköltség fizetési kötelezettségét mellőzi,
- a felperes perköltség fizetési kötelezettségét 500.000 (Ötszázezer) forint plusz áfa összegre leszállítja,
- a felperes kereseti illeték fizetési kötelezettségét 810.000 (Nyolcszáztízezer) forintra leszállítja,
- és kötelezi az alperest, hogy fizessen meg - felhívásra - 90.000 (Kilencvenezer) forint kereseti illetéket az állam javára.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy - 15 napon belül - fizessen meg az alperesnek 150.000 (Egyszázötvenezer) forint plusz áfa összegű fellebbezési eljárási költséget.

A felperes 1.228.500 (Egymillió-kettőszázhuszonnyolcezer-ötszáz) forint, míg az alperes 30.800 (Harmincezer-nyolcszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket köteles - felhívásra - megfizetni az állam javára.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes 2000 novemberében jelentkezett az alperesnél, ahol sorozatos kivizsgálását követően megállapították, hogy nincs olyan szervi elváltozása, amely meggátolná teherbeesését. A 2001. december 11-i ultrahang felvétel kapcsán az alperes lejegyezte, hogy az uterus üregében enyhe behúzódnás látható, ami nem septum. A felperes 5 alkalommal vett részt lombikbéli kezelésben (in vitro fertilizáció, IVF), a 4. beavatkozás eredménnyel járt és 2002. január 20. napján a felperes teherbe esett. Terhessége 6. hetében bevérzés miatt kórházba került, ahonnan egy hét fekvés után otthonába bocsátották azzal, hogy mind a magzat, mind a felperes egészséges, majd a 2002. március 20. napján megismételt ultrahang vizsgálaton az alperes megállapította, hogy a felperes magzatának szív működése két héttel azt megelőzően leállt. A felperest valamennyi IVF kezelés előtt ultrahang készülékkel megvizsgálták, minden egyes kísérletnél a felperes aláírta a beavatkozás mibenlétéről tájékoztató írásbeli nyilatkozatot. A felperes 2003. január 6. napján - az utolsó eredménytelen IVF kezelést követően - felkereste a ... Kórház nőgyógyászati osztályát, ahol az első ultrahang vizsgálaton megállapították, hogy a felperesnek septuma van. A műtéti leírás szerint 2003. július 9. napján a felperes méhében található sövényt eltávolították, az operációt ... végezte, a műtéti betétlapon rögzített diagnózis: uterus arcuatus sterilitás I. volt, a műtét megnevezése: HSC septum resectio.

A felperes keresetében vagyoni és nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Érvelése szerint az alperesnek a felperest arról kellett volna felvilágosítania: attól függetlenül, hogy a klinikai adatok szerint a felperes méhében található sövény nem éri el a septumnak minősíthető szintet, a felvett diagnózis alapján sövény található a méhében, ami meggátolhatja a magzat kihordását. Sérelmezte, hogy az alperes a sövény meglétét a diagnózis felvételekor nem észlelte, ha észlelte, azt nem közölte a felperessel, de ezen tény közlése esetén sem járt volna el a megfelelő gondossággal, mert nem hívta fel a figyelmet arra, hogy ez a rendellenesség milyen következményekkel jár. Álláspontja szerint az alperes e mulasztásával csökkentette a felperes esélyét arra, hogy teherbe essen, ugyanis a felperes nem tudta korábban elvégeztetni a méhét elválasztó sövényt bemetsző műtétet.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult, vitatta annak jogalapját és összecszerűségét is. Állítása szerint azért nem tájékoztatta a felperest arról, hogy a méhét kettéválasztó septuma van, mert a felperesnek nem volt ilyen fejlődési rendellenessége, nem volt septuma. Hivatkozott arra is, hogy az alperes eljárásának, az általa lefolytatott vizsgálatoknak és megállapításoknak semmiféle összefüggése nincs a felperesnél kiújult pánikbetegséggel, illetve pajzsmirigy betegséggel.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek és a beavatkozónak személyenként 696.250 forint perköltséget. Kötelezte a felperest, hogy - felhívásra - fizessen meg az állam javára 668.000 forint eljárási illetéket.

A Fővárosi Ítéltábla a 7.Pf.20.545/2011/4. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és megállapította, hogy az alperes a felperest a méhúri rendellenességéről való tájékoztatás elmaradása miatt ért kárért kártérítési felelősséggel tartozik.

A követelés összecszerűsége tárgyában folytatódó eljárásban a felperes mindösszesen 16.118.734 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Vagyoni kártérítésként a 2001 januárjától 2002 szeptemberéig tartó IVF ciklusok alatt felmerült gyógyszerköltség címén 1.000.000 forint megtérítésére tartott igényt. További 9.978.734 forint megfizetésére azért tartott igényt, mert keresetkiesése adódott abból, hogy a felperes az IVF kezelések mellett a korábbi munkáját nem végezhetette, munkaviszonyát közös megegyezéssel megszüntette, sorozatos hiányzásait a munkáltató ugyanis nem tolerálta. A ... Kórházban 2003. január 6-án elvégzett meddőségi vizsgálat költsége címén 140.000 forint megfizetését igényelte. Nem vagyoni kártérítési igényét 5.000.000 forintban jelölte meg, tekintettel arra, hogy az alperes mulasztása következtében pánikbetegsége felerősödött, a beavatkozások időpontjában pajzsmirigybetege keletkezett, a 4. IVF beavatkozás következtében áldott állapotba került, az alperes nem megfelelő eljárása következményeként azonban a magzatát 6 hetes korában művi vetélés útján elvesztette.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Hivatkozása szerint a felperesnek mindösszesen 243.388 forint összegű gyógyszerköltsége merült fel az öt ciklus alatt. A méhúri elváltozást a 4. ciklus előtt észlelték, ezért megalapozottan legfeljebb a 4. és az 5. ciklus vonatkozásában állhat fenn a gyógyszerköltség iránti igény. Kiemelte ugyanakkor, hogy a felperes a méhúr rendellenességét ismerve a ... Kórházban ismételt IVF kezeléseket vetette alá magát, ami arra enged következtetni, hogy az alperes tájékoztatása esetén is kérte volna a 4. és az 5. beavatkozás elvégzését, költsége felmerülését nem az alperes mulasztása okozta. Hivatkozott arra is, hogy a ... Kórházban elvégzett beavatkozást a kórház társadalombiztosítási ellátás keretében végezhetette, külön költséget nem számíthatott fel, a felperes a kárigényét alátámasztó számlát nem csatolt. A munkaviszony megszűnésével kapcsolatos igényt is elutasítani kérte, a munkaviszony megszüntetésére ugyanis még azt megelőzően sor került, hogy a felperes az alperessel kapcsolatba lépett volna, és az első kivizsgálása 2000. november 24. megtörtént. Állítása szerint a felperes nem vagyoni kárigénye is megalapozatlan, a perben feltárt adatok alapján ugyanis az állapítható meg, hogy a felperes 2000-től folyamatosan gyógyszereket szedett, az alperesnél végzett beavatkozások kapcsán, azokkal összefüggésben a felperes pszichés állapotában romlás a kezelőorvosa nyilatkozata szerint sem mutatható ki.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 748.300 forint tőkét, valamint 12.700 forint perköltséget, továbbá az államnak 900.000 forint eljárási illetéket. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 1.044.375 forint perköltséget. Az elsőfokú bíróság a felperes által előterjesztett kárigények közül a

gyógyszerköltséget 243.388 forint erejéig megalapozottnak ítélte, ugyanis a méhűri elváltozás egy veleszületett rendellenesség, amelynek felismerése az alperest már az első beavatkozás előtt terhelte volna. Kifejtette: a felperes a ... Kórházban végzett beavatkozással kapcsolatos költségigényének jogalapját nem igazolta, ezért az erre vonatkozó igényét elutasította. A keresetkiesés kapcsán előterjesztett kárigényt az elsőfokú bíróság ugyancsak megalapozatlannak találta, a munkaviszony megszüntetése ugyanis még az előtt történt, hogy a felperes az alperesi intézettel kapcsolatba került volna. A felperes nem vagyoni kárigénye kapcsán a kirendelt igazságügyi szakértő véleményére is tekintettel megállapította, hogy az alperes által nyújtott ellátás, kezelés során a felperes pszichés állapota, pániktünetei dokumentált, igazolható módon nem változtak. Megállapítása szerint az IVF beavatkozással, vagy beavatkozás sorozattal általában együtt járó depresszív tüneterősödés következett be a felperesnél, amely azonban nem volt összefüggésben az alperes tájékoztatási kötelezettségének elmulasztásával. Álláspontja szerint a tájékoztatási kötelezettség elmulasztásával összefüggésben csak abból fakadhat a felperes kára, hogy a műtét elvégzésére közvetlenül 2001. december 11. napját követően kerülhetett volna sor, szemben azzal a ténnyel, hogy a műtetre 2003. július 9. napján került sor. Ezt követően azonban a felperes további két beavatkozásnak vetette alá magát, valamennyi lehetőségét ki kívánta használni annak érdekében, hogy gyermeke születhessen, amit a méhében lévő sövény ismeretében is megtett volna. Ugyanakkor tekintettel arra, hogy a másodfokú bíróság az alperes kártérítő felelősségét a tájékoztatási kötelezettség elmulasztása kapcsán megállapította, mérlegelési jogkörében 500.000 forint nem vagyoni kárigényt megalapozottnak ítelt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, annak megváltoztatásával a keresetének helyt adó döntés meghozatalát kérve. Állítása szerint az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a jogerős közbenső ítélet indokolásában foglaltakat, tévesen következtetett a bekövetkezett kár, valamint az alperes tájékoztatási kötelezettségének elmulasztásából eredő magatartás közötti okozati összefüggés hiányára. Kiemelte: az a tény, hogy a felperes méhében lévő sövény 2003. július 9-ei eltávolítását követően még két alkalommal alávetette magát IVF eljárásnak, nem magyarázza az elsőfokú bíróság azon következtetését, miszerint a sövény meglétének ismeretében is alávetette volna magát az alperesi eljárásnak, ugyanis a további két eljárás lefolytatásáról a felperes annak tudatában döntött, hogy a sövény eltávolításra került. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az orvosszakértői vélemény kiegészítését azon oknál fogva nem rendelte el, hogy az alperest kezelő pszichológus orvos nyilatkozatára tekintettel nem várható az orvosszakértői vélemény megváltoztatása. Hibásan értékelte az elsőfokú bíróság a felperes munkaviszonyának megszüntetésével kapcsolatos nyilatkozatait keresetkiesés iránti vagyoni igénynek. A felperes ugyanis arra hivatkozott, hogy az alperes magatartása következtében milyen minőségű munkaviszony folytatásától esett el, és ehhez képest őt milyen kár érte a nem vagyoni kár értékelésén belül. Hangsúlyozta, hogy a felperes két évig feleslegesen járt az alperesi intézetbe, éppen az alperes tájékoztatási kötelezettségének elmulasztása következtében döntött úgy, hogy inkább a kezeléseket választja, mint munkaviszonyának

fenntartását. Hivatkozott arra is, hogy a nem vagyoni kár összegszerűségét az elsőfokú bíróság helytelenül állapította meg, figyelmen kívül hagyta, hogy az alperes tájékoztatási kötelezettségének elmulasztása következtében a felperes feladta stabil, jövedelmező munkaviszonyát. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság az orvosszakértői vélemény kiegészítése nélkül nem volt abban a helyzetben, hogy a felperest ért kár összegszerűségét helytállóan mérlegelje. Sérelmezte az elsőfokú bíróság részéről a terhére megállapított perköltség összegét is.

Az alperes az elsőfokú bíróság ítélete ellen csatlakozó fellebbezést terjesztett elő. Hangsúlyozta: az adott esetben a tájékoztatás megtörténte sem eredményezte volna azt, hogy a felperes másként dönt, és nem kéri az IVF kezelések elvégzését, ezért a felperes a 4. és az 5. ciklus gyógyszerköltségére sem tarthat igényt. Álláspontja szerint a felperes nem csak azért nem tarthat igényt a 140.000 forint összegű vizsgálati díj megfizetésére, mert annak felmerülését nem tudta bizonyítani, hanem azért sem, mert az nincs okozati összefüggésben az alperes tájékoztatási kötelezettségének elmulasztásával. A felperes nem vagyoni kárigényét elsődlegesen elutasítani, másodlagosan mérsékelni kérte tekintettel arra, hogy a feltárt peradatok igazolják: a felperesnek tényszerűen semmilyen pszichés állapotromlása nem következett be az alperesi intézetben történt kezelése alatt, vagy azt követően. Kiemelte, hogy a tájékoztatás megtörténte esetén sem kellett volna sem 2001 decemberében, sem később semmilyen műtétet elvégezni, a felperes teherbeesésének esélyeit a műtét legfeljebb ronthatta volna. Álláspontja szerint az adott esetben megállapítható, hogy amennyiben a felperes megkapta volna a hiányolt tájékoztatást, miszerint az átlagostól kicsit rosszabb, de a két és fél évvel későbbinél lényegesen jobb esélyek mellett kéri az IVF kezelést, akkor a válasza igen lett volna, a kezelés éppúgy megtörtént volna, mint tájékoztatás hiányában. Nem vitatta, hogy egy terhesség spontán megszakadása komoly traumát okozhat, az azonban nem lényegtelen, hogy milyen korú terhesség szakad meg. Különbség van egy pár hetes terhesség (embrió), és egy magzat elvesztése és az ahhoz kapcsolódó trauma között. A felperes esetében 6 hetes terhességről volt szó, embrió elvesztéséről, magzatról ugyanis csak a 12. hét után beszélhetünk. Ezen túlmenően a felperes fellebbezési kérelmében foglaltak kapcsán az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte. Kiemelte, hogy a felperes iratellenesen nyilatkozott mindvégig úgy, mintha a méhében sövény lett volna, ugyanis kétséget kizáróan megállapításra került, hogy nem volt, és semmilyen olyan elváltozása sem volt, amely műtétet igényelt volna, vagy ellenjavallttá tette volna az IVF kezelést. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperes nem szolgáltatott olyan új tény vagy bizonyítékot, amely az elmeorvosi szakértői vélemény kiegészítését a felperes pszichés problémáinak romlása terén szükségessé tette volna. A felperes keresetében ugyan hivatkozott erre, az ezzel kapcsolatos bizonyítékait, az egészségügyi dokumentációt azonban a peres eljárás során nem terjesztette elő. Utalt arra is: a felperes kezelőorvosa is megerősítette, hogy a felperes állapotában az alperes által alkalmazott kezelés idején nem történt változás, a felperes pszichés állapotának változása és az alperes kezelése között nincs okozati összefüggés. Álláspontja szerint iratellenes az a felperesi állítás, miszerint nem érvényesített jövedelemvesztés címén 9.978.734 forint összegű

vagyoni kárigényt, amely kapcsán fenntartotta azon álláspontját, hogy a felperes arra azért nem tarthat igényt, mert munkaviszonya már egy hónappal azelőtt megszűnt, hogy valaha is az alperesi intézetben járt volna és három hónappal azelőtt, hogy a kezelése elkezdődött. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perköltség viselése kérdésében a jogszabályoknak megfelelően határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletének jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla teljes terjedelmében felülbírálta [Pp. 228. § (4) bekezdés].

A felperes fellebbezése, és az alperes csatlakozó fellebbezése egyaránt kisebb részben megalapozott.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges mértékben feltárta, és abból nagyobb részben helytálló jogi következtetést vont le. Ítéleti döntését a gyógyszerköltség, valamint a felperes nem vagyoni kárigénye tekintetében módosította a következők szerint.

A Fővárosi Ítéltábla a vagyoni kártérítési igény kapcsán a következő körülményeknek tulajdonított jelentőséget.

A Fővárosi Ítéltábla a jogerős közbenső ítélete indokolásában - az elsőfokú bírósággal egyezően - úgy foglalt állást, hogy a kezelőorvosnak tájékoztatnia kellett volna a felperest arról, hogy a teherbeesést, illetőleg a terhesség kiviselését nehezítő egyéb - a felperes által is ismert - tényezők mellett az általa észlelt méhúri rendellenesség is kihathat a teherbeesésre, és a magzat sikeres kihordására. Ugyanis a perben kirendelt szakértő sem zárta ki annak lehetőségét, hogy a felperes veleszületett enyhe méhúri rendellenessége befolyásolhatta a felperes magzata elvesztését, ugyanis a szakértő leszögezte: a normál méh anatómiájától bármilyen mértékű eltérés hátrányosan befolyásolja a teherbeesést, illetőleg a terhesség sikeres kiviselésének esélyét. A felperes az alperesnek a tájékoztatási kötelezettsége kapcsán elkövetett mulasztása miatt nem kerülhetett abba a helyzetbe, hogy gyakorolja annak eldöntésére vonatkozó alapvető jogát, hogy a méhúri rendellenessége ismeretében - függetlenül az egyéb kockázati tényezőktől - vállalja-e az IVF kezelést, vagy ahhoz a hozzájárulását megtagadja.

Az alperes helytállóan hivatkozott fellebbezésében arra, hogy az előzőekben körülírt tájékoztatásra a 2001. december 11-én, a 4. IVF kezelés előtt elvégzett UH vizsgálatot követően kerülhetett volna sor, a felperes ezért - az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően - alappal csak a 4. és az 5. IVF kezelések gyógyszer költségére tarthat igényt vagyoni kárként, ugyanis az alperes jogellenes és felróható mulasztása miatt nem tudható, hogy a felperes a méhúri rendellenessége ismeretében vállalta volna-e a 4. és az 5. IVF kezelést. A korábbi kezelések gyógyszer költségére a felperes nem tarthat igényt, ugyanis arra maga a felperes sem hivatkozott, hogy az alperesnek a 2001. december 11. előtt végzett vizsgálatok alkalmával fel kellett volna ismernie a méhúri rendellenességét. Az alperes ebben a keretben ugyanakkor megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy a felperest

gyógyszerköltség címén egyáltalán nem illeti meg kártérítés, mert a ... kórházban a méhúri rendellenessége ismeretében újabb IVF kezeléseket vetette alá magát. Az alperes ugyanis az újabb IVF kezeléseket annak tudatában vállalta, hogy a méhét kettéválasztó septuma - amelyről csak az utóbb beszerezett szakvéleményből derült ki, hogy az nem is volt - eltávolításra került, teherbeesésének az ismert egyéb kockázati tényezőkön túl, más akadálya nincs.

Minderre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a gyógyszerköltség tekintetében részben megváltoztatta, az alperest kizárólag 4. IVF kezelés 2002 januárjában felmerült 15.205 forint összegű, és az 5. IVF kezelés 2002 szeptemberében felmerült 69.837 forint összegű költségének megfizetésére kötelezte, azzal, hogy a 4. IVF kezelés költsége után az alperes - tekintettel a Pp. 215. §-ában foglaltakra - a felperes által megjelölt, a vagyoni károsodás bekövetkezését követő időponttól, 2002. március 20. napjától, míg az 5. IVF kezelés költsége után a vagyoni károsodás bekövetkezése napjától köteles törvényes mértékű késedelmi kamatot fizetni [Ptk. 301. § (1) bekezdés].

A Fővárosi Ítéltábla mindenben egyetértett az elsőfokú bíróságnak a felperes ... Kórházban elvégzett, septum resectio-nak nevezett műtétje kapcsán felmerült költsége megtérítésére irányuló igényét elutasító döntésével, ennek az - egyebekben nem igazolt - költségnek a felmerülése ugyanis semmilyen okozati összefüggésben nem áll az alperes mulasztása folytán a felperest ért kárral. Szakértői véleménnyel alátámasztott tény ugyanis, hogy a felperes méhúri rendellenességét nem kellett műteni, sőt a felperesen a ... Kórházban elvégzett műtét legfeljebb közömbösen hatott, de ronthatott is a felperes teherbeesési esélyein.

A felperes alaptalanul hivatkozott fellebbezésében arra, hogy a keresetkiesés címén érvényesített igényét a nem vagyoni kártérítés kapcsán kéri értékelni, a felperes ezen igényét módosított a végleges keresetében (4. sorszámú, 2011. szeptember 29-én érkezett beadvány) ugyanis kifejezetten vagyoni kárigényként terjesztette elő. Ettől függetlenül a Fővárosi Ítéltábla rámutat: nem helyes a károsult munkahelye elvesztése következtében bekövetkezett jövedelemvesztésének a nem vagyoni kártérítés keretein belül történő értékelése, az kizárólag vagyoni kárként, keresetvesztés címén érvényesíthető, nem lehet a nem vagyoni kárigény része. Az elsőfokú bíróság az adott esetben ugyanakkor helytállóan foglalt állást úgy, hogy a felperes keresetkiesése az alperes jogellenes és felróható magatartásával nem áll okozati összefüggésben, a felperes munkaviszonya ugyanis azt megelőzően, 2000 októberében - nincs jelentősége, hogy konkrétan milyen módon - megszűnt, hogy az alperes a 2001. december 11-ei UH vizsgálaton általa tapasztalt, és leírt méhúri rendellenességről a felperest elmulasztotta tájékoztatni.

A Fővárosi Ítéltábla a felperes nem vagyoni kártérítési igényének összegszerűsége kapcsán a következőknek tulajdonított jelentőséget.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezésben foglaltakra tekintettel kiemeli, hogy a Ptk. 355. § (1) bekezdése szerinti nem vagyoni kártérítés intézménye arra szolgál, hogy a károsultaknál a személyiségi jogi sérelem következtében bekövetkezett hátrányt, életminőségükben beállt negatív irányú változást másnemű előny, pénz nyújtásával kísérelje meg kompenzálni. A nem vagyoni kártérítés összegének meghatározása sosem egzakt módon, hanem mindig bírói mérlegeléssel, az eset összes körülményeinek figyelembevételével történhet, ezen belül figyelemmel kell lenni a károsultat ért nem vagyoni sérelem jellegére, súlyosságára, arra, hogy a károkozó magatartás folytán hogyan változtak a károsult életkörülményei. Összehasonlító adatként kell vizsgálni a károk ár- és értékviszonyokat, valamint a bírói gyakorlat által hasonló esetekben alkalmazott kártérítési összegek nagyságrendjét is. Kétségtelen, hogy a személyiséget ért kár valójában megfizethetetlen, a nem vagyoni kártérítés elvi alapjait rögzítő 34/1992. (VI. 1.) AB határozatban foglaltaknak megfelelően a polgári jogi védelem módja - a kártérítés - a sérelemhez képest valójában inadekvát, a kártérítési összeg meghatározásánál a bíróságok józanságának, mértéktartásának és elhivatottságának van szerepe.

A nem vagyoni kár megtérítésére ugyanazok a szabályok vonatkoznak, amelyeket a vagyoni károk esetén is alkalmazni kell, vagyis a kárt - a Ptk. 339. § (1) bekezdése és a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint - a károsultaknak megfelelően bizonyítaniuk kell.

A felperest a nem vagyoni kártérítés az adott esetben azért illeti meg, mert az előzőekben írtak szerint a felperesnek az alperes tájékoztatásának hiányában sérült az önrendelkezési joga, nem hozhatott arra vonatkozó tájékozott döntést, hogy a méhúri rendellenessége ismeretében is vállalja-e a 4., és az 5. IVF kezelést. Amennyiben a 4., eredményesnek bizonyult kezelést nem vállalta volna, nem került volna sor arra, hogy terhessége 6. hetében elveszítse magzatát. Általánosságban elfogadható, hogy a felperesnek önmagában a magzata elvesztése nem vagyoni hátrányt okoz. Az előzőekben megjelölt személyiségi jogsértéssel okozott hátrány kiküszöbölése végett a felperes ezért alappal tart igényt nem vagyoni kártérítésre [Ptk. 355. § (1) bekezdés].

A Fővárosi Ítéltábla ezt követően azt vizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított kártérítés arányban áll-e a jogsérelemmel, figyelembe véve a más, hasonló kártalanítás iránti perekben folytatott bírói gyakorlatot is. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés összegét a felperes által elszenvedett nem vagyoni hátrányt és a más, hasonló ügyekben megítélt kártérítési összegeket is figyelembe véve némileg alacsony összegben állapította meg, annak felmelése indokolt. A Fővárosi Ítéltábla a felperest az alperes károkozó magatartásával okozati összefüggésben ért hátrányos változásokat számba véve a kártérítés összegét a káresemény idején - 2002. - érvényesülő ár- és értékviszonyok, valamint a más hasonló jellegű ügyekben folytatott gyakorlat alapján 1.000.000 forintban határozta meg, tekintetbe véve azt is, hogy a felperes e címen támasztott követelése indokolatlanul túlzó volt. A nem vagyoni kártérítés összege után az alperes a Pp. 360. § (1) bekezdése alapján a

károsodás bekövetkeztének időpontjától köteles megfizetni a felperes részére a törvényes mértékű késedelmi kamatot is [Ptk. 301. § (1) bekezdés].

Az elsőfokú ítélet megváltoztatására figyelemmel megváltozott a felek pernyertességének aránya is, a kereset hozzávetőlegesen - figyelembe véve azt is, hogy a felperes keresete a jogalap tekintetében részben eredményre vezetett - 10%-ban vezetett eredményre. A Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a Fővárosi Ítéltábla ehhez igazodóan az alperes elsőfokú perköltség fizetési kötelezettségét mellőzte, és a pernyertesség-pervesztesség arányának megfelelően kötelezte a felperest az alperes jogi képviselőjének munkadíjából álló, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdéseiben foglaltak szerint - a 4/A. § értelmében áfa figyelembevételével - a végzett munkával arányosan megállapított elsőfokú perköltség megfizetésére. A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 81. § (1) bekezdése, és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 15. § (1) és (3) bekezdései alapján ugyanabban az arányban kötelezte a feleket az Itv. 42. § (1) bekezdés a) pontja szerinti kereseti illeték megfizetésére. A Fővárosi Ítéltábla megjegyzi, hogy a részben megváltoztató rendelkezés mellett is eltűzottnak volt tekinthető a felperes által eredetileg követelt kártérítés összege - 16.118.734 forint -, így a Pp. 81. § (2) bekezdésének alkalmazására nem volt mód.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) és (3) bekezdése értelmében a rendelkező részben foglaltak szerint részben megváltoztotta, míg az ezt meghaladó rendelkezések tekintetében helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nagyobb részben volt eredménytelen, mint az alperes csatlakozó fellebbezése, így köteles a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján az alperes részére jogi képviselete ellátásáért a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései szerint - a 4/A. § értelmében áfa figyelembevételével - megállapított ügyvédi munkadíjból, álló fellebbezési eljárási költség megfizetésére. A fellebbezési eljárási illetékről szóló rendelkezés - a tárgyi illetékfeljegyzési jogra figyelemmel - a Pp. 81. § (1) bekezdésén, az Itv. 46. § (1) bekezdésén, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 15. § (1) és (3) bekezdésén, és 16/A. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2014. április 11.

Dr. Sággy Mária s. k.
a tanács elnöke

Dr. Kincses Attila s. k.
előadó bíró

Dr. Csordás Csilla s. k.
bíró